

Şərəf və qəhrəmanlıq salnaməsi

İkinci Qarabağ müharibəsini qələbə ilə başa vuran Azərbaycan dövləti ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. Bu zəfər xalqımızın şərəf və qəhrəmanlıq salnaməsi oldu, tarixə milli qürurumuzun təntənəsi kimi yazılıdı. 44 gün davam edən döyüşlər və qazanılan möhtəşəm qələbə Prezident İlham Əliyevin yeniləməz qətiyyətinin, Ali Baş Komandanı olduğu Ordumuzun qüdrətinin və xalqımızın milli birliyinin təntənəsi oldu.

Vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda 44 gün davam edən bu savaş milli həmrəyliyimizin rəmzinə çevrildi, tariximizə qürur mənbəyimiz kimi həkk olundu. Möhtəşəm zəfər tariximizi, dövlətçilik irsimizi daha da şərfləndirdi. Bu qələbə dövlətimizin qüdrətini bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Xalqımız öz haqqı uğrunda mübarizə aparmaq əzmini nümayiş etdirdi, məğlubiyyət damğasını üzərindən götürdü. Bu savaşın nəticəsində dünya bizi həm də qalib xalq kimi tanıdı.

Mühərbi itkisiz olmur, həm də torpaq uğrunda ölen varsa, vətəndir. 44 günlük Vətən müharibəsində olduğumuz ölümün gözüne dik baxdalar, şəhidət zirvəsinə ucaldılar. İşgaldən azad olunmuş vətən torpaqlarımız şəhidlərimizin qanı ilə daha da müqəddəslesləşdi.

Azərbaycan xalqı hər zaman mübariz ovladlarının şücaətini yüksək qiymətləndirəcək, şəhidlərimizin xatiri daim uca tutulacaq. Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə sentyabr ayının 27-nin Anım Günü kimi qeyd edilməsi də şəhidlərimizin ruhuna olan ehtiramın nümunəsidir. "Ikinci

Qarabağ müharibəsində həlak olmuş qəhrəman şəhidlərimizin əziz xatiresi qarşısında bu gün bir daha baş əyir, onlara Allahdan rəhmət dileyirik. Biz şəhidlərimizi öz qəlbimizdə əbədi saxlayacaqıq", - deyə Prezident İlham Əliyev sentyabrın 27-də Anım Günü ilə əlaqədar xalqımıza müraciətində bildirib. Anım Günü ilə bağlı Prezident İlham Əliyevin müraciəti, Bakıda keçirilən yürüş, Vətən Müharibəsi Memorial Kompleksinin və Zəfər Muzeyinin təməlinin qoyulması bir daha göstərdi ki, şəhidlərimizin adı həmişə uca tutulacaq, onlar ehtiramla yad ediləcək.

Dövlətimiz hər zaman Vətən uğrunda döyüşən, sağlamlığını itirən əigid ovladlarına, şəhidlərimizin ailələrinə xüsusi qayğı ilə yanaşır. Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın göstəriş və tapşırıqlarına əsasən bu kateqoriyadan olan insanların sosial qayğıları daim diqqət mərkəzində saxlanılır, onların aradan qaldırılması məqsədile genişmiqyaslı layihələr həyata keçirilir. Şəhid ailələri və müharibə əlliləri üçün yaşayış komplekslərinin, şəhərciklərin inşa edilməsi, reabilitasiya mərkəzlərinin istifadəye verilməsi də bunun bariz ifadəsidir.

İndiyədək bu kateqoriyadan olan 10 minə yaxın insan dövlət tərəfindən mənzillərlə, fərdi evlərlə təmin olunub. 2020-ci ildə 1572 mənzil verilib, bu il 3 minə yaxın mənzil verilecek. Avqustun 25-də Prezident İlham Əliyevin "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanları və onların ailə üzvlərinin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması haqqında" imzaladığı sərəncam bu prosesin ardıcıl xarakter aldığını göstərir və bu kateqoriyadan olan vətəndaşların mənzil problemlərinin həlliində müstəsna rol oynayır. Eləcə də in-

diyedək müharibə əllillərinə 7200 avtomobil verilib.

Müharibə əllillərinə, şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğı cəmiyyətimizdə böyük razılıqla qarşılanır. Onlar vətən uğrunda döyüşərək sağlamlıqlarını itiriblər, vətən uğrunda canlarından keçiblər. Buna görə bu qəbildən olan insanlara göstərilən qayğı həm də bütün Azərbaycan cəmiyyətinin ehtiramının ifadəsidir.

Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçmiş bütün şəhidlərimiz cənnətdə rahat uyyuurlar. Ona görə ki, əmanet qoyub getdikləri doğmalarının - valideynlərinin, övladlarının yanında qüdrətli Azərbaycan dövləti var... Bəli, şəhidlərin xatiresi bizə nə qədər əzizdirse, onların əzizlərinin, ailələrinin sosial rifahı, mənzil-məişət şəraiti də bir o qədər dövlətimizin diqqət mərkəzindədir. Bu sahədə ən gözəl nümunələri isə Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev ortaya qoyur.

Artıq Dağlıq Qarabağ problemi yoxdur. Möhtərem İlham Əliyevin "dəmir yumruğu" problemə birdəfəlik son qoydu. Müharibənin başa çatmasından ötən hər bir gün Azərbaycanın şanlı qalibiyətini dünyaya çatdırır. İndi dövlətimiz milli prioriteti işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasıdır, erməni vəhşiliyinin qurbanı olmuş şəhər və kəndlərimizin yenidən qurulması, keçmiş məcburi köçkünlərin repatriasiyasıdır.

Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızı azad etdikcə həm də bütün dünya erməni vəhşiliyinin şahidi olurdu. Kənd və şəhərlərimizin 30 il davam edən işğal dövründə dağıldıması hər birimizi göynətdi. İşgaldən azad edilmiş bütün ərazilərimiz erməni vandallığıının qurbanı olub, şəhər və kəndləri-

miz viran qoyulub, xalqımıza və dövlətimizə qarşı cinayət törədilib. Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli şəhərlərindən, azad olunan rayonların eksər kəndlərində əsər-əlamət qalmayıb. Tarixi abidələrimizə, milli-mədəni irlərimizə, mənəvi dəyərlərimizə, təbiətimizə qəsd edilib.

Ermənistan bütün bu cinayətlərinin görə cavab verəcək. Dövlətimizin həyata keçirdiyi sürətli bərpa və yenidənqurma işləri isə düşmənin Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda vurduğu yaraları tezliklə sağaldacaq. Ötən ilin noyabr ayından başlayaraq azad olunmuş torpaqlarımızın bərpası istiqamətində atılan hər bir addım, icra olunan hər bir layihə həm də qələbəmizi tərənnüm edir. Müharibənin başa çatmasından ötən on ay ərzində Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda bərpa və yenidənqurma layihələri sürətli icra olunmaqdadır.

Prezident İlham Əliyev ötən ilin noyabrından bu ilin avqust ayına qədər işğaldən azad olunmuş ərazilər 11 dəfə səfər edib. Bu səfərlər, ilk növbədə, dövlət başçısının azad olunan ərazilərimizin yenidən qurulmasına olan həssas münasibətdən xəbər verir. Hər bir səfər azad olunmuş Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun dırçəlməsinə xidmət edən müxtəlif infrastruktur layihələrinin təməlinin qoyulması ilə yadda qalıb. Təsadüfi deyil ki, işğaldən azad edilmiş torpaqlarımız indi böyük inşaat meydانıdır. Hazırda Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda 10 yeni avtomobil yolu, 3 hava limani, dəmir yolu xətləri, su elektrik stansiyaları, yarımsənşiyalar, su xətləri inşa olunur. Həmçinin ermənilərin dağıldığı kənd və şəhərlərimizin smart konsepsiyalar əsasında bərpasına başlanılıb.

İndiyədək bəzi infrastruktur layihələri uğurla yerinə yetirilib. Bir neçə ay əvvəl Laçında Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Güliberd elektrik stansiyası istifadəyə verilib. Bundan başqa, Şuşanın yenidən qurulması, tarixi-mədəni irlərin bərpası istiqamətində xeyli iş görüldü.

Bir müddət əvvəl Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına ilk təyyarənin enis etməsi torpaqlarımızın işğaldən azad edilməsinin və Qarabağdakı yenidənqurma işlərinin növbəti təcəssümü olud. Əvvəlde qeyd etdiyim kimi, biz torpaqlarımızın azad ediləcəyinə əmin idik, həmin günün mütləq yetişəcəyinə inanırdıq. Amma 2020-ci ilin bu günlərində təsəvvür belə etmirdik ki, cəmi bir ildən sonra Bakıdan Qarabağa təyyarə ilə getmək mümkün olacaq. Vətən müharibəsində torpaqlarımızın azad edilməsi kimi tarixi missiyani layiqincə yerinə yetirən möhtərem Prezident İlham Əliyevin Qarabağda başlatdığı bərpa və quruculuq işləri tezliklə keçmiş məcburi köçkünləri öz doğma yurdlarına qaytaracaq.

Habelə Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə şanlı ordumuzun ölkəmizin mədeniyət mərkəzi elan olunan Şuşa şəhərini mənfur düşməndən azad edərkən istifadə etdiyi ciğir-yolun əbədiləşdirilməsi məqsədilə tikilən, dövlət başçısının tərəfindən "Zəfər yolu" adlandırılan avtomobil yolunun inşası tamamlanmaq üzərdir. Görünən odur ki, işğaldən azad olunmuş ərazilərinin doğma sahiblərinin repatriasiyası sürətli həyata keçirilərək, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur şöhrətini qısa zamanda özünə qaytaracaq.

**Hadi RƏCƏBLİ,
siyasi elmlər doktoru,
professor**